

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Macovei Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Macovei Mihail xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat în or. xxxx str. xxxx nr.xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.09.2017 – 15.02.2018;

Instanța de apel: 12.03.2018 – 02.05.2018;

Instanța de recurs: 19.07.2018– 18.12.2018.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 15 februarie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procesul penal intentat în privința lui Macovei Mihail în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, s-a respins, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Macovei Mihail și Osipov Maxim în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 187,11 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Osipov Maxim, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Macovei Mihail, în noaptea spre 15 decembrie 2016, prin înțelegere prealabilă cu Osipov Maxim și o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, acționând din interes material, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în ograda gospodăriei cet. Scripnic Vasilii, situată în satul xxxx raionul xxxx, de unde dintr-o construcție auxiliară gospodărescă

au sustras pe ascuns 21 de saci din polietilenă cu masa totală de 600 kg de semințe de floarea-soarelui, la prețul de 5 lei 60 bani pentru un kilogram, în total în sumă de 3 360 lei; 155 litri de motorină la prețul de 14 lei 80 bani pentru un litru, în total în sumă de 2 294 lei; o hidropompă de model „Dnepr” la prețul de 2 100 lei; o hidropompă de model nestabilit la prețul de 1 000 lei; un generator de la tractor de model „MTZ” la prețul de 800 lei; un fereastră mecanic de model „Stihl” la prețul de 3000 lei, cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă de 12 554 (douăsprezece mii cinci sute cincizeci și patru) lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei hotărâri de condamnare în privința lui Macovei Mihail în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, la 2 ani 8 luni închisoare. În temeiul art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial, la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 17 iulie 2017, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani și cu încasarea din contul inculpaților Macovei Mihail și Osipov Maxim în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 118 lei.

În motivarea apelului a invocat că prima instanță greșit a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Macovei Mihail, învinuit de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, conform prevederilor art.109 alin.(1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă infracțiuni prevăzute la capitolele II - VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani;

- inculpatul Macovei Mihail a comis fapta în noaptea spre 15 decembrie 2016;
- prin ordonanțele procurorului din 18 iunie 2012, 22 iunie 2012, 22 iunie 2012 și 29 iunie 2012 a fost încetată urmărirea penală în privința învinuitului Macovei Mihail în legătură cu împăcarea părților;

- Macovei Mihail în noaptea spre 15 decembrie 2016 a comis o infracțiune similară, adică în interiorul termenului de 5 ani, stipulat de art.109 alin.(1) Cod penal;

- conform pct.56 din Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.27 din 21.09.2017: „...Curtea constată că interdicția împăcării repetate stabilită la art.109 alin.(1) Cod penal se întemeiază pe considerarea faptului că în ultimii cinci ani în privința persoanei a mai fost dispusă încetarea procesului penal ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție”;

- utilizarea prevederilor art.109 alin.(1) Cod penal, privind încetarea procesului penal în privința inculpatului Macovei Mihail, contravine normei legale și, consideră că, instanța incorect a dispus aplicabilitatea instituției împăcării părților.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Macovei Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare. În temeiul

art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial, la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia Sediul Rîșcani din 17 iulie 2017, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, iar în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani 6 luni.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a constatat vinovăția lui Macovei Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, însă a considerat ca fiind pripiță soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului Macovei Mihail pe motivul împăcării părților, deoarece art.109 alin.(1) Cod penal modificat prin Legea Parlamentului nr.130 din 09.06.2016, în vigoare din 15.07.2016 prevede - împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale din 21.09.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.109 alin.(1) Cod penal (limitarea împăcării în cauzele penale) și în conformitate cu noile cerințe instituite prin Legea nr.130 din 09 iunie 2016, împăcarea poate fi încheiată dacă: 1) persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție; sau, 2) dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

Totodată, Curtea a constatat că această ultima condiție nu vizează infracțiunile comise anterior, ci se aplică doar în privința împăcării părților în cadrul proceselor penale pentru infracțiunile săvârșite după intrarea în vigoare a Legii nr.130 din 9 iunie 2016, iar termenul de cinci ani fiind o cerință pentru aplicarea împăcării în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni.

În speță sa constatat, că anterior în privința lui Macovei Mihail prin ordonanțele procurorului din 18 iunie 2012, 22 iunie 2012, 22 iunie 2012 și 29 iunie 2012 a fost încetată urmărirea penală în legătură cu împăcarea părților, astfel că de la data încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților în baza art.109 Cod penal și până la data comiterii de către inculpatul Macovei Mihail a infracțiunii în cauză – 15.12.2016, după intrarea în vigoare a Legii nr.130 din 9 iunie 2016 (15.07.2016) nu s-a scurs termenul de 5 ani expres prevăzut de art.109 Cod penal, în vigoare la data săvârșirii faptei infracționale prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că concluzia instanței de fond în această latură contravine prevederilor legale.

Instanța de apel a statuat că luând în considerație persoana inculpatului Macovei Mihail, care a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și cu intenție, a solicitat judecarea cauzei în procedură simplificată în schimbul unei pedepsei mai reduse, nu s-au constatat circumstanțe agravante, a considerat posibil de aplicat față de inculpat prevederile art.90 Cod penal,

acordându-i posibilitatea reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită.

Referitor la solicitarea procurorului privind încasare în mod solidar a cheltuielilor judiciare în sumă de 118 lei, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță nu a admis derogări de la procedura penală, soluția instanței de fond de respingere a cererii procurorului în latura dată fiind una întemeiată și corectă, în legătură cu ce solicitarea a fost respinsă ca nefondată, temei de casare a sentinței instanței de fond din motivele invocate de procuror nefiind stabilite.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a respins solicitarea înaintată de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care fără a invoca un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței de încetare a procesului penal în temeiul art.109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Recurentul menționează că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, iar instanța nu a luat în considerare la emiterea deciziei faptul că, a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, ultimul solicitând încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de inculpat, prin care solicită ca acesta să fie declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Declarând recurs, inculpatul nu invocă nici un temei din cele indicate în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor, dar critică decizia contestată în partea ce ține de aplicarea pedepsei pentru comiterea infracțiunii incriminate, considerând-o prea aspră, solicitând încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților, astfel se deduce că motivele recursului se încadrează în prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Instanța de recurs menționează că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel și în acest sens, se expun următoarele.

Instanța de recurs reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel în partea încadrării acțiunilor lui Macovei Mihail în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, recurentul criticând decizia de fapt, doar în partea ce ține de aplicarea pedepsei pentru infracțiunea comisă, considerând-o prea aspră, solicitând încetarea procesului penal în temeiul art.109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Din actele dosarului se constată că, prima instanță examinând cauza în procedura art.364¹ Cod de procedură penală, a dispus încetarea procesul penal în privința lui Macovei Mihail, în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, acesta fiind eliberat de răspundere penală.

Prin decizia instanței de apel, s-a admis apelul procurorului, s-a casat parțial sentința și s-a pronunțat o hotărâre nouă potrivit căreia Macovei Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin.(4) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 3 ani 6 luni, iar în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani 6 luni.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că, la soluționarea chestiunii cu privire la încetarea procesului penal, în legătură cu împăcarea părților, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, infracțiunea în cauză a fost comisă la data de 15 decembrie 2016, astfel, prin Legea nr.130 din 09.06.2016, în vigoare la 15.07.2016, art.109 alin.(1) Cod penal, a fost completat, fiind prevăzut că împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

În Hotărârea Curții Constituționale nr.27 din 21.09.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.109 alin.(1) Cod penal, Curtea a indicat că „*nu există nici un dubiu că persoana în privința căreia în ultimii cinci ani a fost dispusă încetarea procesului penal ca rezultat al împăcării, va putea să prevadă că, în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni, după ce au fost operate modificări la art.109 alin.(1) din Codul penal, va fi imposibilă încheierea unei noi împăcări*, reținând totodată că „*dispozițiile contestate nu se aplică retroactiv, în sensul articolului 22 din Constituție, deoarece noile reglementări ale art.109 alin.(1) Cod penal, se aplică conform principiului acțiuni legii penale, care presupune aplicarea legii tuturor infracțiunilor săvârșite în timpul cât aceasta se află în vigoare*”.

În circumstanțele indicate, Colegiul penal reține că prima instanță a luat în considerație că infracțiunea în cauză, prevăzută de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, a fost săvârșită după efectuarea modificărilor la art.109 alin.(1) Cod penal, fără a lua însă în considerație că

anterior, prin ordonanțele procurorului din 18 iunie 2012, 22 iunie 2012, 22 iunie 2012 și 29 iunie 2012, urmărirea penală în privința lui Macovei Mihail a fost încetată, în legătură cu împăcarea părților.

În circumstanțele indicate, Colegiul penal reține că instanța de apel, corect a adoptat soluția în cauza dată în temeiul art.415 alin.(1) pct.2) și art.419 Cod de procedură penală, a înlăturat erorile constatate în sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a stabilit pedeapsa echitabilă aplicată inculpatului, în limitele sancțiunii, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs nu constată prezența unor erori de drept ce ar genera casarea deciziei instanței de apel sub aspectele invocate, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Macovei Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2018, în cauză penală privindu-l pe *Macovei Mihail xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 31 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico